

Téma rigorózní práce:

Faktory prostředí a astma bronchiale

Jméno studenta, studentky:

Mgr. Zuzana Horová

Jméno oponenta rigorózní práce:

Mgr. Zdenka Kudláčková, Ph.D.

I. Posudek oponenta rigorózní práce

Předložená rigorózní práce je dotazníkovou studií, jejíž cílem bylo porovnat dvě skupiny dětí (astmatiky a kontrolní skupinu nealergických dětí) a zjistit rizikové a protektivní faktory rozvoje astma bronchiale. Práce je sepsána na 235 stranách, včetně dotazníku, který je přiložen v závěru práce. Rozesláno bylo 3848 dotazníků, návrat 2050 dotazníků. Z této skupiny bylo použito pro první skupinu porovnávaných dětí 118 dětí (astmatiků), 765 dětí nealergiků sloužilo jako referenční kontrola. Práce má obvyklé členění, které odpovídá požadkům kladeným na tento typ práce. Je členěna na 8 hlavních kapitol, které jsou členěny v logickém sledu na dílčí podkapitoly. Kapitola literatura obsahuje 138 současných pramenů. V teoretické části práce autorka výstižně definuje astma bronchiale, epidemiologii, mortalitu, etiologii, patogenezu astmatu, klinický obraz, diagnózu, prevenci, prognózu, okolnosti vzniku alergií a astmatických obtíží (postnatální sensibilizace, hygienická hypotéza, virové a bakteriální infekce, expozice alergenům zvířat, plísně v okolním prostředí, atd.). Cíle práce jsou jasně stanoveny; pracovní postup, zpracování dotazníků, vyhodnocení dat jsou srozumitelně popsány v úvodu experimentální části práce. Výsledková část obsahuje 37 grafů, které splňují všechny náležitosti, včetně hladin významnosti. Příloha obsahuje 828 tabulek. Diskuze je vedena přehledně, avšak nálezy práce jsou místy hůře interpretovatelné, lze k nim velmi těžko nalézt jednoznačné stanovisko a to jak v případě rizikových, tak ji v případě protektivních faktorů rozvoje astmatu bronchiale, což však koresponduje s nálezy zahraničních studií. Typickým příkladem je hodnocení výskytu zažívacích obtíží a astmatu. Nabízí se otázka: Co bylo dříve? Jsou oba tyto nálezy projevem jednoho a téže problému? Rovněž zařazení "návratu do dětského kolektivu po odeznění příznaků onemocnění" do týdne mezi protektivní faktory se jeví diskutabilní. Po stylistické stránce je práce sepsána velmi kultivovaným jazykem.

Dotazy:

1. Přibližte více "respirační syncytiální virus".
2. Který z protektivních či negativních faktorů se Vám jeví významnější? Lze tyto faktory seřadit podle významnosti vzhledem k rozvoji astmatu bronchiale?
3. Vzhledem k tomu, že nebyla prokázána ve vašem souboru statická významnost kouření jako rizikového faktoru, pravděpodobně z důvodu udávání nepravdivých údajů rodiči, navrhněte otázky, zdánlivě nesouvisející s kouřením v domácnosti, které by bylo vhodné zařadit do dotazníku pro odhalení skutečnosti. Autorka splnila cíle, které si vytyčila. Doporučuji práci k obhajobě.

V Hradci Králové dne: 10.3.2009

Podpis oponenta rigorózní práce